

Kohtuasi C-226/24 [Barbavi]ⁱ

Eelotsusetaotlus

Saabumise kuupäev:

26. märts 2024

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Corte d'appello di Firenze (Firenze apellatsioonikohus, Itaalia)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

8. jaanuar 2024

Apellant:

A.M.

Vastustaja:

Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS)

LA CORTE DI APPELLO DI FIRENZE

Sezione lavoro (Firenze apellatsioonikohtu töövaidluste koda, Itaalia)

[...]

kohtuasjas [...], mille algatas

A.M. [...]

APELLANT UUESTI LÄBIVAATAMISE MENETLUSES

versus

Istituto nazionale della previdenza sociale – INPS [...]

VASTUSTAJA UUESTI LÄBIVAATAMISE MENETLUSES

ja versus

ⁱ Käesoleva kohtuasja nimi on väljamõeldud nimi. See ei vasta ühegi menetlusosalise tegelikule nimele.

Agenzia delle entrate Riscossione

KOSTJA UUESTI LÄBIVAATAMISE MENETLUSES, JÄTTIS ILMUMATA

mille ese on: eelotsusetaotluse esitamise otsus, mis tehti pärast Corte di Cassazione – Sezione Lavoro (Itaalia kassatsioonikohus – töövaidluste koda) 27. aprilli 2022. aasta määrust nr [...]

[...] tegi järgmise

MÄÄRUSE EUROOPA LIIDU KOHTULE EELOTSUSETAOTLUSE ESITAMISE KOHTA EUROOPA LIIDU ÕIGUST TÖLGENDAVAS EELOTSUSE KÜSIMUSES (ELTL ARTIKKEL 267)

APELLATSIOONIKOHTU MENETLUSES OLEV VAIDLUS

- 1 Menetluse ese on vastuväide, mille A.M. esitas kahe makseotsuse peale, mille INPS tegi 2013. aasta detsembris ning millest teavitas toleaeagne Equitalia Centro s.p.a. (praegu Agenzia delle entrate Riscossione, „Itaalia maksuamet – sissenõudmine“), mis sisaldasid sissemaksete erinevuste ja eraõiguslike trahvide maksekäsku seoses tähtajaliste põllumajandusvaldkonna töötajatega, kelle A.M. palkas 2007. aastal, kelle puhul tööandja arvutas sissemakseid tegelikult töötatud tundide alusel, mitte 6,30-tunnise igapäevase tööaja alusel, mis on kehtestatud riiklikus kollektiivlepingus töö kohta (Contratto Collettivo Nazionale di Lavoro; edaspidi „CCNL“). Täpsemalt:
 - makseotsus nr 351 2013 00015706 01 000 maksekäsu kohta, mille kohaselt tuleb tasuda 4,1 euro suurune summa palgatöötajate õnnetusjuhtumi- ja vanaduspensionikindlustuse sissemakseteks ning vastavate eraõiguslike sanktsioonidena seoses 2007. aasta esimeses kvartalis tähtajaliste põllumajandusvaldkonna palgatöötajatega (avviso n 351 2013 00015706 01 000 recante l’ingiunzione di pagare la somma di €4.1, per contributi I.V.S. e relative sanzioni civili in relazione ad operai agricoli a tempo determinato occupati nel primo trimestre 2007);
 - makseotsus nr 351 2013 00015707 02 000 maksekäsu kohta, mille kohaselt tuleb tasuda 3932,27 euro suurune summa palgatöötajate õnnetusjuhtumi- ja vanaduspensionikindlustuse sissemakseteks ning vastavate eraõiguslike sanktsioonidena seoses 2007. aasta teises kvartalis palgatud tähtajaliste põllumajandusvaldkonna palgatöötajatega (avviso n 351 2013 00015707 02 000 recante l’ingiunzione di pagare la somma di €3.932,27 per contributi I.V.S. e relative sanzioni civili in relazione ad operai agricoli a tempo determinato occupati nel secondo trimestre 2007).
- 2 Corte d’Appello di Firenze – Sezione Lavoro (Firenze apellatsioonikohus – töövaidluste koda, Itaalia), [...] lükkas Tribunale di Grosseto (Grosseto esimese astme kohus, Itaalia) tehtud kohtuotsust muutes vastuväited tagasi ja pidas makseotsuste aluseks olevat nõuet põhjendatuks, tuues põhjenduseks, et

põllumajandusvaldkonna tähtajaliste töötajate töötasu tuleb siduda 6,30-tunnise igapäevase tööajaga, mitte tegelikult töötatud tundidega.

- 3 Corte di Cassazione – Sezione Lavoro (Itaalia kassatsioonikohus – töövaidluste koda), [...] saatis kohtuasja uueks läbivaatamiseks käesolevale apellatsioonikohtule, määrates kindlaks järgmise õiguspõhimõtte: *„Sotsiaalkindlustuse sissemakseid, mida põllumajandusvaldkonna tööandja peab maksma põllumajandusvaldkonna tähtajalistele töötajatele makstavalt tasult, arvutatakse seadusandliku dekreeedi nr 338/1989 artikli 1 lõike 1 alusel koostöimes 6. juuli 2006. aasta CCNL-i artikliga 40, üksnes tegelikult töötatud tundide alusel, välja arvatud kui konkreetset juhul ilmneb, et vääramatust jõust tulenevate katkestuste korral on tööandja andnud korralduse, et töötaja jääb ettevõttes talle kättesaadavaks“.*

Kokkuvõttes märkis Corte di Cassazione (Itaalia kassatsioonikohus) järgmist:

- 6. juuli 2006. aasta CCNL-i põllumajandusvaldkonna ja lille- ja istikukasvatuse töötajatele (CCNL del 6 luglio 2006 per gli operai agricoli e florovivaisti) artikli 30 lõige 1, milles on sätestatud, et *„tööajaks sätestatakse 39 tundi nädalas, mis võrdub 6,30 tunniga päevas“*, piirdub iganädalase ja -päevase tavalise tööaja ülempiiri kehtestamisega, kuid ei sätesta mitte midagi miinimumtööaja kohta;
- sama CCNL-i artikkel 40, mis näeb lõikes 1 ette, et *„tähtajalisel töötajal on õigus tasule töötundide eest, mille kestel ta tööpäevas tegelikult töötab“*, kehtestab iganädalase ja -päevase tööaja ideega loogiliselt võttes kokkusobimatu reegli, sest see kaotab ära seose makstava töötasu ja varem kindlaks määratud, üldiselt ja abstraktselt tuvastatava tööaja vahel;
- viidatud säte, mis sai inspiratsiooni nimelt põllumajandusvaldkonna tähtajalise töö eripäradest, on täielikus kooskõlas seadusandliku dekreeedi nr 66/2003 artikli 16 lõike 1 punktiga g, mis näeb direktiive 93/104/EÜ ja 2000/34/EÜ üle võttes ette, et põllumajandusvaldkonna tähtajalised töötajad jäävad välja tavalise tööaja nädalase kestuse korra kohaldamisalast
- [...] *[täiendavad kaalutlused, mis ei ole eelotsuse küsimuse seisukohast asjassepuutuvad]*
- 1989. aasta seadusandliku dekreeedi nr 338 artikli 1 lõikes 1 on – seoses sissemaksetega – ette nähtud, et töötasu, mille alusel tuleb arvutada sotsiaalkindlustuse sissemakseid ja sotsiaalmakse, ei saa olla väiksem töötasude summast, mis on sätestatud neis seadustes, määrustes, kollektiivlepingutes, mille on sõlminud riigisisest töötajaid enim esindavad ametiühingud, või kollektiiv- või individuaallepingutes (ja põllumajandusvaldkonna tähtajaliste töötajate puhul on kollektiivlepingu kohaselt makstav töötasu nimelt see, mida teenitakse töötatud tundide alusel);

– tegelikult töötatud tundide pealt tasutavate sissemaksete arvutamise puhul ei saa jõuda ka vastupidistele järeldustele: „*Arvestades vaidlustatud kohtuotsuses viidatud ühenduse kohtupraktikat tähtjaliste töötajate diskrimineerimiskeelu kohta, mis on sätestatud direktiivi 99/70/EÜ klauslis 4, kuna [...] viidatud keeld on seotud pooltevahelise töösuhtega ja võib väidetavalt võimaldada töötajal seaduslikult esitada nõudeid, et saada rohkem, kui talle konkreetsel juhul maksti, aga kindlasti mitte sotsiaalkindlustusasutuse erineva ja suurema nõudega sotsiaalkindlustusmaksete osas, jättes sissemaksetel põhineva suhte valdkonna liidu õiguse sätete kohaldamisalast välja*“.

- 4 [A.M.] esitas kohtuotsuse peale kaebuse, paludes Corte di Cassazione (Itaalia kassatsioonikohus) sõnastatud õiguspõhimõtet kohaldades tühistada vastuväite esemeks olevad makseotsused, kuna ta on põllumajandusvaldkonna tähtjaliste töötajatega seoses juba sissemakse teinud, arvutades selle tegelikult töötatud tundide alusel.
- 5 INPS (riiklik sotsiaalkindlustusamet, Itaalia), kes ilmus eelotsusetaotluse esitamise menetluses kohtusse, esitas küsimuse, kas Corte di Cassazione (Itaalia kassatsioonikohus) esitatud õiguslik põhimõte järgib direktiivi 1999/70/EÜ, milles käsitletakse Euroopa Ametiühingute Konföderatsiooni (ETUC), Euroopa Töandjate Föderatsiooni (UNICE) ja Euroopa Riigiosalusega Ettevõtete Keskuse (CEEP) sõlmitud raamkokkulepet tähtjalise töö kohta, klauslis 4 sätestatud diskrimineerimiskeeldu, mille esimeses lõikes on ette nähtud: „*Töötingimuste osas ei kohelda tähtjalisi töötajaid vähem soodsalt kui võrreldavaid alatisi töötajaid seetõttu, et neil on tähtjaline tööleping või töösuhe, välja arvatud juhtudel, kui erinevaks kohtlemiseks on objektiivsed põhjused*“.

Viidatud ameti arvates toob see, kui leitakse, et põllumajandusvaldkonna tähtjaliste töötajate sissemaksed tuleb tasuda töötasu põhjal, mis arvutatakse tegelikult töötatud tundide alusel (nagu on ette nähtud CCNL-i artiklis 40), mitte 6,30-tunnise igapäevase tööaja alusel, nagu tähtajatult töölevõetud põllumajandusvaldkonna töötajate puhul (nagu on ette nähtud CCNL-i artiklis 30), olenemata töötatud tundidest, kuigi nad täidavad samu ülesandeid, esimestele kaasa halvema kohtlemise sotsiaalkindlustuse seisukohast nii seoses sissemaksetega, mille peab tasuma tööandja, kui ka INPS-i tunnustatavate sotsiaalkindlustushüvitistega, mis saavad seetõttu, et nende arvutamise aluseks on sissemaksed, olema sarnaselt madalamad nendest, mida võivad saada tähtajatud töötajad.

Lisaks, kui diskrimineerimiskeelu põhimõtte ülesanne on tagada, et tähtjalise töölepingu kasutamine ei kahjusta asjaomase töötaja positsiooni sellega, et asetaks teda tähtajatult töölevõetud töötajaga võrreldes halvemasse olukorda, siis ei tule klauslis 4 sätestatud terminit „*töötingimused*“ käsitada kitsalt nii, et need on seotud üksnes tööandja rahastatavate meetmetega, vaid laiemalt nii, et need hõlmavad kõiki õiguslikke tagajärgi, mis mõjutavad töötaja ja tööandja materiaalõiguslikku olukorda, seega ka nende olukorda sissemaksete puhul, võttes

arvesse nii sissemaksete suurust kui ka sotsiaalkindlustushüvitiste vastavat suurust töösuhete kestvuse ajal või pärast selle lõppemist.

INPS palus seetõttu käesoleval kohtul menetluse peatada ja esitada Euroopa Liidu Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

[...] [küsimused, mis sarnanevad nendega, mille eelotsusetaotluse esitanud kohus allpool esitas] Vastaspool palus eelotsusetaotluse esitamise otsusest lähtudes kaebuse sisuliselt tagasi lükata, kuna see on faktiliselt ja õiguslikult põhjendamata.

Agenzia delle entrate Riscossione (Itaalia maksuamet – sissenõudmine) jättis aga kohtuistungile ilmutamata.

- 6 Kohtu kantseleis hiljem, 30. juunil 2023 registreeritud taotlustega palus [A.M.] taotluse eelotsusetaotluse esitamiseks tagasi lükata [...], kuna kohustuslik sotsiaalkindlustushüvitis ei kuulu direktiivi 1999/70/EÜ esemelisse kohaldamisalasse ning kuna direktiivil ei ole horisontaalset õigusmõju, vaid ainult vertikaalne õigusmõju, ning järelikult ei saa sellele tugineda INPS-i ja töandja vahelistes suhetes;

[...] [riigisisest menetlusõigust käsitlevad argumendid] [...] [riigisisene menetlus][...]

OTSUSE PÕHJENDUSED

- 7 Käesolev kohus, kes peab tegema otsuse eelotsusetaotluse esitamise kohta, on riigisisese õiguse kohaselt kohustatud järgima Corte di Cassazione (Itaalia kassatsioonikohus) otsuseid, kuna tsiviilmenetluse seadustiku artiklis 384 on sõnaselgelt ette nähtud, et eelotsusetaotluse esitanud kohus peab otsuse langetama kooskõlas õiguspõhimõtte ja järelikult Corte di Cassazione (Itaalia kassatsioonikohus) otsustega (hiljutine kassatsioonikohtu otsus 27155/2017 kassatsioonikohtu tunnustatud õiguspõhimõtte siduvuse kohta).
- 8 Menetluse ese kõnealusel menetlusetapis on järelikult käesoleval juhul seotud niisuguse reegli kohaldamisega, mille kohaselt töandja, apellant käesolevas kohtuasjas, oli kohustatud tasuma sissemakseid põllumajandusvaldkonna tähtjaliste töötajate eest tegelikult töötatud tundide pealt.
- 9 Kohaldatavad riigisisemed sätted on 6. juuli 2006. aasta CCNL põllumajandusvaldkonna ja lille- ja istikukasvatuse töötajatele artikkel 40, osas, milles selles on ette nähtud, et „tähtjalisel töötajal on õigus tööpäevas tegelikult töötatud tundide tasustamisele“, nagu Corte di Cassazione (kassatsioonikohus, Itaalia) on seda tõlgendanud, ja 1989. aasta seadusandliku dekreediga nr 338 artikli 1 lõige 1 [...], mis seob sissemaksete suuruse töötasuga reegli alusel, mille kohaselt töötasu, mis võetakse sotsiaalkindlustushüvitiste ja sotsiaalabi arvutamise aluseks, ei tohi olla väiksem töötasude summast, mis on sätestatud seadustes, määrustes, kollektiivlepingutes, mille on sõlminud riigisisest töötajaid enim esindavad ametiühingud, või kollektiiv- või individuaallepingutes, juhul kui nendest tuleneb

töötasu, mille summa on suurem kollektiivlepingus ette nähtud summast. Selle sätte alusel, kohaldades Corte di Cassazione (Itaalia kassatsioonikohus) tunnustatud õiguspõhimõtet, peab põllumajandusvaldkonna tähtajaliste töötajate puhul tasuma sissemakseid tegelikult töötatud tundide pealt, kuna töötajatel on kollektiivlepingu sätete kohaselt õigus töötasule ainult nende tundide eest.

Käesolev kohus märgib ka, et sama CCNL-i artikkel 30, mis näeb tähtajatute töötajate puhul vastupidi ette, et „tööajaks sätestatakse 39 tundi nädalas, mis võrdub 6,30 tunniga päevas“, mille tõttu on tööandjal igal juhul kohustus töötajale viidatud töötundide eest maksta, ka juhul kui ta neilt tööülesannete täitmist ei nõua ja välja arvatud juhtudel, mil töö katkestatakse vääramatu jõu tõttu, ning kohustus tasuda vastavalt töötasult sissemaksed.

Käesolev kohus märgib ka, et sama CCNL-i artikkel 30, mis näeb tähtajatute töötajate puhul vastupidi ette, et „tööajaks sätestatakse 39 tundi nädalas, mis võrdub 6,30 tunniga päevas“, mille tõttu on tööandjal igal juhul kohustus töötajale viidatud töötundide eest maksta, ka juhul kui ta neilt tööülesannete täitmist ei nõua ja välja arvatud juhtudel, mil töö katkestatakse vääramatu jõu tõttu, ning kohustus tasuda vastavalt töötasult sissemaksed.

- 10 Käesolev kohus kahtleb, kas Corte di Cassazione (Itaalia kassatsioonikohus) tunnustatud õiguspõhimõte on kooskõlas liidu õigusega, eelkõige direktiivi 1999/70/EÜ tähtajalise töö kohta klausliga 4, ja leiab, et täidetud on tingimused Euroopa Kohtule eelotsusetaotluse esitamiseks, nagu taotles INPS.

Eelotsusetaotluse vastuvõetavus riigisisese õiguse kohaselt

11 [...]

12 [...]

13 [...]

[...] *[riigisisene ja Euroopa Liidu kohtupraktika, mille põhjal on Euroopa Kohtule eelotsusetaotluse esitamine vastuvõetav]*

Liidu õiguse kohaldatavus käesoleva kohtuasja asjaoludel

- 14 Materiaalõiguslikul tasandil peab eelotsusetaotluse esitanud kohus käesolevale kohtuasjale kohaldatavaks liidu õigust seoses diskrimineerimiskeeluga, mis on sätestatud direktiivi 1999/70/EÜ, milles käsitletakse Euroopa Ametiühingute Konföderatsiooni (ETUC), Euroopa Tööandjate Föderatsiooni (UNICE) ja Euroopa Riigiosalusega Ettevõtete Keskuse (CEEP) sõlmitud raamkokkulepet tähtajalise töö kohta, klauslis 4, mille punktis 1 on ette nähtud: „Töötingimuste osas ei kohelda tähtajalisi töötajaid vähem soodsalt kui võrreldavaid alalisi töötajaid seetõttu, et neil on tähtajaline tööleping või töösuhe, välja arvatud juhtudel, kui erinevaks kohtlemiseks on objektiivsed põhjused“.

- 15 Esiteks vaieldakse menetluses „töötingimuste“ üle, mis on mõiste, mida ei tule käsitada kitsalt, vaid laialt, nii et see hõlmab kõiki eeliseid, mille töandja tasub töötajale töösuhte alusel, ja seega ka töötasu suurust (Euroopa Kohus, 13.9.2007, kohtuasi C-307/05, Del Cerro Alonso; Euroopa Kohus, 12.12.2013, kohtuasi C-361/12, Carratù; Euroopa Kohus, 15.4.2008, kohtuasi C-268/06, Impact).

Kohtuotsuse Del Cerro Alonso teksti kohaselt „kuulub EÜ artikli 137 lõike 1 punkti b ja seega direktiivi 1999/70 ning selle alusel vastuvõetud raamkokkuleppe kohaldamisalasse seevastu küsimus, kas raamkokkuleppe klausli 4 punktis 1 nimetatud mittediskrimineerimise põhimõtte kohaselt peab tähtajalisele töötajale olema ette nähtud töötingimusedena samasugune töötasu koostisosa, mis on ette nähtud alalisele töötajale“ (punkt 47). Seega tuleb „töötingimuste“ võrdsuse mõistet tõlgendada nii, et see hõlmab kõiki töötasu meetmeid, mille suuruse peavad kahtlemata määrama riigisisised õiguskorrad, kuid mida ei või kindlaks määrata erineval viisil tähtajaliste töötajate kahjuks üksnes asjaolu põhjal, et neil on tähtajaline tööleping, välja arvatud juhul, kui selleks on objektiivsed põhjused.

- 16 Käesoleval juhul vaieldakse kohtumenetluses kõigepealt töötasu üle, mida makstakse põllumajandusvaldkonna tähtajalistele töötajatele, arvestades et riigisisese korra kohaselt võlgnetakse sissemaksed, st INPS-i nõutav hüvitis, töötajatele makstava töötasu pealt tervikuna.
- 17 Lisaks leitakse muust seisukohast, et mõiste „töötingimused“ alla kuuluvad ka INPS-i nõutud sissemaksed, kuivõrd need on vajalikud kutsealastest pensioniskeemidest makstavate sotsiaalkindlustushüvitiste tasumiseks, s.t hüvitised, mis kuuluvad samuti [liidu õiguse] töötasu mõiste alla (vt ka Euroopa Kohus, 17.5.1990, kohtuasi C-262/88, ning Euroopa Kohus, 13.11.2008, kohtuasi C-46/07, komisjon vs. Itaalia, ja Euroopa Kohus, 15.4.2008, kohtuasi C-268/06, Impact, mille järgi on kõnealuse mõistega hõlmatud „pensionid, mille aluseks on töötajat ja töandjat ühendav töösuhe, kuid mitte need, mille aluseks on riiklik skeem, mis sõltuvad rohkem sotsiaalpoliitilistest kaalutlustest kui töösuhtest“).
- 18 Direktiiv 2006/54 määratleb kutsealaste sotsiaalkindlustusskeemidena süsteeme, mis pakuvad kaitset haiguste, invaliidsuse, vanaduse, tööõnnetuste, kutsehaiguste, töötuse juhtudel, mis jäävad väljapoole direktiivis 79/7/EMÜ (sotsiaalkindlustuse üldkorra kohta) ette nähtud skeemide korda ning mille eesmärk on „töötavatele isikutele, nii töötajatele kui ka füüsilisest isikust ettevõtjatele, ettevõtetes või ettevõtete ühenduses, majandustegevuse alal, kutsealases sektoris või sektorite grupis anda hüvitisi, mis täiendavad või asendavad riiklike sotsiaalkindlustusskeemide alusel makstavaid hüvitisi, olgu sellistes skeemides liikmeksõlemine kohustuslik või vabatahtlik“.

Tegemist on Euroopa Kohtu poolt järjepidevalt rakendatava mõistega, millest võib järeldada, et see, mis eristab kutsealaseid sotsiaalkindlustusskeeme sotsiaalkindlustuse üldkorrast, ei ole kaitse hüvitav eesmärk ega kaitse esemeks olevate ohtude laad, vaid pigem kindlustatud isikute liik ja suhte alus: sotsiaalkindlustuse asutused annavad hüvitisi isikutele üldiselt, seaduse alusel ja

solidaarsuse kriteeriumide kohaselt ning toetavad kõige haavatavamaid kategooriaid, samas kui kutsealased skeemid annavad täiendavaid või asendavaid hüvitisi võrreldes nendega, mida riiklikud sotsiaalkindlustusskeemid annavad töötajatele, kes kuuluvad ettevõttesse, tegutsevad majandustegevuse alal või kutsealases sektoris, mis on nende töösuhte olemuslik koostisosa.

- 19 Käsitletavas kohtuasjas vaieldakse sissemaksete üle, mis on ette nähtud töösuhtest sõltuvate hüvitiste andmiseks, mille summa on proportsionaalne töösuhte kestusega ning mis on seotud töötasu suurusega, arvestades, et sissemaksed sõltuvad töötasu suurusest. Selle tagajärg on, et väiksem töötasu, mis väljendub sissemaksete väiksemas summas, toob kaasa ka sotsiaalkindlustushüvitiste vähenemise koos üksikute töötajate ilmse kahjustamisega, lisaks kasvavad kollektiivsed kulud, kui nendele töötajatele antakse hüvitist täielikult riiklikust sotsiaalkindlustusskeemist.
- 20 Järelikult vaieldakse käesolevas kohtuasjas analüüsitava osas ka hüvitiste üle, mida saab anda põllumajandusvaldkonna tähtajalisele töötajale, kes võib seetõttu, et tal on õigus üksnes tegelikult töötatud tundidega piiritletud töötasule – võrreldes tähtajatutele töötajatele ette nähtud tagatisega saada tegelikult töötatud tundidest sõltumatult alati kollektiivlepingus sätestatud minimaalne töötasu – saada kahtlemata väiksemaid hüvitisi.
- 21 Igal juhul ei saa kahelda selles, et konkreetsel juhul on tegemist „töötingimustega“, millele viitab direktiivi 99/70/EÜ klausel 4 ning et järelikult kuulub see liidu õiguse kohaldamisalasse.
- 22 Samuti ei jää põllumajandusvaldkond kõnealuse direktiivi kohaldamisalast välja.
- 23 Direktiivi üksnes vertikaalse õigusemõju kohta, millele ei saa apellandist poole kaitsevõtte kohaselt tugineda eraõiguslike isikute vahelises vaidluses, tuleb märkida, et apellandi väidetud eelduse lükkab ümber esiteks asjaolu, et kõnealune direktiiv võeti riigisisesse õiguskorda nõuetekohaselt üle seadusandliku dekreediga nr 368/2001, mille artiklis 6 kehtestatakse ka Itaalia süsteemis diskrimineerimiskeelu põhimõte (nüüd samamoodi seadusandliku dekreeidi nr 81/2015 artikkel 25), millest tuleneb seega ka horisontaalne õigusemõju eraõiguslike isikute suhetes ning eraõiguslike isikute ja asutuste vahelises suhetes.
- 24 Teiseks on diskrimineerimiskeelu põhimõte liidu õiguse üldpõhimõte, millel on täielik otsene õigusemõju ka horisontaalsetes olukordades, igal juhul olukordades, mil seda põhimõtet on konkretiseeritud teise õiguse allikates, nagu käesoleval juhul direktiiviga 99/70/EÜ (vt Euroopa Kohus, kohtuasi C-555/07, Kucukdeveci).
- 25 Viimasena tuleb arvesse võtta, et viidatud klauslis 4 punktis 1 sisalduvat keeldu on käsitatud tingimusteta ja piisavalt täpse keeluna, nii et see ei vaja isegi direktiivi ülevõtvaid riigisiseseid akte; ainsaks piiranguks on põhjendused, mille aluseks on objektiivsed põhjused (mis on allutatud kohtulikule kontrollile, Euroopa Kohus C-268/06, Impact, punktid 65 ja 68), mille all on mõeldud

„täpseid ja konkreetseid [asjaolusid], mis iseloomustavad kindlaksmääratud tegevust“ (Euroopa Kohus C-307/05, Del Cerro Alonso, punkt 53–58).

- 26 Järelikult, teinud kindlaks, et kõnealuse direktiivi klausel 4 punkt 1 on kohaldatav põllumajandusvaldkonna tähtjaliste töötajate töötasudele ja vastavatele sissemaksetele, leitakse konkreetsel juhul, et Corte di Cassazione (Itaalia kassatsioonikohus) tunnustatud õiguspõhimõte nende sissemaksete arvutamise kohta, mida tööandja peab maksma tegelikult töötatud tundide alusel, kujutab endast viidatud klausli rikkumist, kuna seeläbi realiseerub halvem kohtlemine võrreldes sellega, mis on ette nähtud põllumajandusvaldkonna tähtajatutele töötajatele, ilma et oleksid olemas tegelikud objektiivsed põhjendused.
- 27 Kahe kategooria võrreldavuse kohta tuleb märkida, et ei ole kahtlust selles ning ei ole vaidlustatud seda, et põllumajandusvaldkonna tähtjalised töötajad täitsid samu tööülesandeid, mis tähtajatult töölevõetud töötajad [...].
- 28 Halvema kohtlemise osas on kindel, et kassatsioonikohtu sõnastatud õiguspõhimõtte kohaldamisest tuleneks tähtjaliste töötajate halvem kohtlemine, võrreldes võrreldavate tähtajatute töötajatega, arvestades, et põllumajandusvaldkonna ebakindlates töösuhetes – ja üksnes neis suhetes – on tööandjal vabadus määrata ühepoolset poolte vastastikuste – tööalaste ja töötasuga seotud – kohustuste sisu ning sellest tulenevalt sissemaksete suurus ja täiendavalt sotsiaalkindlustushüvitiste suurus, samas kui tähtajatutele töötajatele on igal juhul tagatud igapäevane minimaalne töötasu, mis on piiratud 6,30 tunniga, sõltumata tegelikult tehtud tööst, ning mis mõjutab sissemakseid ja sellest sõltuvaid, INPS-i antavaid hüvitisi.
- 29 Erineva kohtlemise objektiivsete põhjuste puudumise kohta märgitakse, et kumbki pool ei tule välja sellega, millised on need objektiivsed põhjused, mis viitavad *„täpsetele ja konkreetsetele [asjaoludele], mis iseloomustavad kindlaksmääratud tegevust“* (Euroopa Kohtu otsus C-307/05, Del Cerro Alonso, punktid 53–58), samas kui Euroop Kohtu praktika kohaselt on viidatud mõistega nõutud, et erinev kohtlemine oleks põhjendatud *„täpsete ja konkreetsete asjaoludega, mis iseloomustavad asjasse puutuvat töötingimust konkreetses olukorras, millega seoses see esineb, ning objektiivsete ja läbipaistvate kriteeriumide alusel, mis võimaldaksid tagada, et see erinevus on tingitud tegelikust vajadusest ja et see on sobiv taotletava eesmärgi saavutamiseks ning selleks vajalik“* (Euroopa Kohus, 19.10.2023, kohtuasi C-660/20).
- 30 Käesolevas kohtuasjas ei ilmne sissemakse täitmisega seotud objektiivseid asjaolusid ega täpseid ja konkreetseid asjaolusid, millest saab tuletada tähtjalistele töötajatele ette nähtud erineva kohtlemise tegeliku vajaduse, arvestades ka põllumajandustegevuse eripäraseid ohte, mis tulenevad ettenägematute ilmastikutingimuste erilisest mõjust, mis on seotud tööülesannetega üldiselt, ilma et töölevõtmise liik seda kuidagi mõjutaks.

NENDEL PÕHJUSTEL

kohus

tuginedes ELTL artiklile 267

esitab Euroopa Liidu Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

1. Kas raamkokkuleppe klausli 4 punkti 1 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus riikliku kollektiivlepingu niisugune säte, nagu see, mida sisaldab 6. juuli 2006. aasta CCNLi [contratto collettivo nazionale di lavoro (riiklik kollektiivleping töö kohta)] põllumajandusvaldkonna ja lille- ja istikukasvatuse töötajate kohta artikkel 40, ja kujul, nagu Corte di Cassazione (Itaalia kassatsioonikohus) on seda eelotsusetaotluse esitanud kohtu jaoks siduvalt tõlgendanud, mis tunnustab põllumajandusvaldkonna tähtjalise töötaja õigust tasule tööpäeva kestel tegelikult töötatud tundide eest, vastupidi CCNL-i artiklile 30, mis tunnustab põllumajandusvaldkonna tähtajatute töötajate õigust töötasule, piirates tööpäeva 6,30 tunniga?

2. Kui eelmisele küsimusele vastatakse jaatavalt, siis kas raamkokkuleppe klausli 4 punkti 1 tuleb tõlgendada nii, et ka kutsealase sotsiaalkindlustusskeemi raames põllumajandusvaldkonna tähtjalistele töötajatele võlgnetava kohustusliku sotsiaalkindlustuse sissemakse suuruse kindlaksmääramine kuulub töötingimuste hulka, mistõttu peab selle kindlaks tegema sama kriteeriumi alusel, mis on ette nähtud põllumajandusvaldkonna tähtajatutele töötajatele ning mis vastab seega kollektiivlepingus kehtestatud igapäevasele tööajale, mitte tegelikult töötatud töötundidele?

Peatada menetlus kuni Euroopa Kohtu otsuse avaldamiseni kõnealustes küsimustes.

Pöörduda kohtukantselei poole, et kantselei edastaks käesoleva määruse Euroopa Liidu Kohtule [...].

Firenze, 8. jaanuar 2024

[...]